

ԱՌԱՆՁԻՆ ՌԵԼ ԱՄԵՆ ՏԵՂ 6 ԿՈՊԷԿ
ՅԱՏՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԸՆԴՈՒՆԻՈՒՄ ԵՆ Ա-
ՄԵՆ ԼԵՆԻՆՈՎ—1-ին երեսի վրայ առկա (Կե-
տիկ) 15 կոպ., Կովկասից չուրս՝ 20 կոպ., 4-րդ
երես 10 կոպ., Կովկասից չուրս՝ 15 կոպ.:
ԱՊՐԱՒԻ ԅԱՏՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԶԵՆ ԸՆԴՈՒՆԻՈՒՄ
ՆՁԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ Է 8—2 ժամը, զբաղնենալը
9—2 ժ. ցերեկ, և 6—8 ժ. երեկ.:
ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՄԲԱՐՔԻՄ ՄՕՏ Ժ. 2-ից մինչև 3-ը
Մեր հասցեն՝ Тифлис. Редакция газеты „Оризонт“,
Соловьевская уля, № 6, кв. 1, Телфак. № 15—57
4-մ Tiflis (Russia, Caucasus), Redaction „Horizon“.

Ծնող պատճառն ընդդէմ երեւոյթը վերացնելու համար պէտք է նրա ծնող-պատճառը վերացնել:

ծնող պատանաւն ունի ու երեսօթը վե-
րացնելու համար պէտք է նրա մեղքը
պատճառը վերացնել:

II

Հայ լեզու

Գանգատուած են, թէ հայ լեզուն
վտարուած է հայ ընտանիքից...

Ինչու:

Կեանքուած չկայ մի բան, որ պէտ-
քեական լինի, կարելի չզգացնի ու
վտարել կեանքից:

Օրէնք

Լեզուակառակը, կարիրն ոչ միայն հղանք լինիդ պահանջումս, դարձեցեմ ու, այլն չնդոմ անդից ասեցեմս էն։
Յայտանի իրողութիւն է, որ ընտանի կենդանիներն ու նոյնիակ մարդը, յայտարարելով ասոյնին, ճաղաղակիրք կենեցի, աստիճանաբար կորցրել են վայրենական շրջանից մնացած մարմնի շատ մասերը, որոնք այլ ևս անասին կեանքում ամպլեզ էին դարձել։
Դա բնական անխուսափելի մի օրէնք է, ինչպէս մտել ամեն մի ասորդիդ համար։

Երևանի քաղաքացիական պաշտպանության ղեկավար Ս. Բաբայանը հայտարարեց, որ զորքերը համապատասխանում են իրենց լիցենզիային, որովհետև իրենց զենքերը օգտագործում են միայն իրենց լիցենզիայի շրջանում, որտեղ էլ իրենց հանձնարարում են։

— Պարոն տեսաւըլ ճշմանքիդ չա
զովից, դէ՛սի աստ տեսնամ, ինչ ղ

— Զեքիանցի, որ Ներսիսեան դպրոց
կա տաւարտել:
— Ներսիսեան «գլխոյն» ես էլ զի
տամ, համա էլի մի տաս, տեսնե՞ս
Նեմցիերէն զիտմա...
— Զէ,

- Յրանկագիր է՞ն,
- Չէ:
- Քոհմը է՞ն:

— Իրականութիւնն զիտեմք:

— Ես խօսմ գրադիր չեմ, առաւելա
չեմ, ինչ պառչանի պիտի գրեմ,

— Հայերէն ինչ ուզէ՞ կը գրեմ:

— Հայերէն... Հայերէն խօսման մեջ:

Թաթարաձեռն էլ գրեաւ... Կայսր Եսայի Բ...
 Խէր... (Թաթարաձեռն իր ութ տարեկա
 աղջիկն էր):

Այդպէս է կենքեր մաքրել: Ամե-
րիկէ մէջ մի խեղ, մի օգուտ է որ
նումս:

Մի ուրիշ օրինակ:

Մեր գիւղից Ախալքալաքի չորսզա-
ւեան քաղաքային դպրոցում, հազա-

սովորում էին 18 հոգի, մինչդեռ նոր
քաղաքի հայոց ձևական երկրպագան
(Է-ՆՅԷ Է. Իրիկ Դասկան) դարձրու

Համարում եմ զիւղացոյց երեխանս
բնէ հայոց զոլորոց տալ
— Լաւ, տանք, զարմապետ ջու-
նէ հայոց ուսումնաւորնէդ որ զու-
ղայ տղայ, բնէ կը դառնայ...
— Ի՛նչ պիտի դառնայ, կը զնա
թիւնաւոր զոլորոց, այնտեղ էլ փառա-
տի, ժաղէ կը դառնայ...

— Լմու, մարդը մարդ, ախր ին
փէշակի մարդ կը դառնայ՝ զոխածու
առուակմտ, նաչայնիկ, պոխտառու.

— Տէրութեւ կը դառնայ, վարժապետ...

— Է՛, վարժապետ Զան, տէրութեւ որ ուղենամ, զէ առանց կարգացնելու էլ մի երկու հարիւր յարեմէ՞ դարձ...

զուր լաւըստանքի բան...
Սև ալապէս հայ լեզուէ մէջ շինէր
(շաւ, օգուտ) չի տեսնուած հայ լեզու
աղանիկ, ստաւի և հիմնականայն տա-
լորդ ու անպէտք է մանաւորում այդ լե-
զուն ստորերը, նրա վրայ կենա՞նք
մայիլը...
Մեն ու փոքր հայ առնաբաններ
որև է ֆիլմայի դիմելիս հարեալըսած
է առաջինը գրել, առաջինը խօսել...
Ել լինի՞նք և պէտք հայ լեզուն...
Ըստ երկայնքի հայ քոթիկը, հայ
փառատարանը իրենց հայերէնագիտու-

Դեռ մի կողմ թողնենք այն, որ հայերեն լատիկ պաշտօնական ինչ աստիճանի ու զիջելի էլ լինի՝ այն պարզ է, որ աշխարհը չի վայելում հենց հայեր աշխարհ, ինչ պատճառ վայելում ուղտերեն խոսողը...

Բայց հիմ է պահանջ հայ լեզուն, ինչ է լեզուն տեսնում, չափում հայ լեզուն:

Բնութեան անխուսափելի օրհնն
դու ու հայ լիւնան չի կարող բն
գիրք ձեռայ այդ օրհնքը:
Ուստի ապագայութեան քարոզներ
ու յանդիմանեցող չէ որ պիտի պա
տկան ու զարգանայ հայ լիւնան, ա
նրա պիտակցանութեամբ, անհրաժե
տութեամբ:
Ըստ որում ոչ նախանձախնդիր
հայ լիւնի պահպանութեան ու զա
պահման, պիտի աշխատի իրեն

Քէ ինչպէս—զա լալ խնդրէ
չառ մեն, կենտրոնէ խնդրի, առկա
երբ դառնաւ շայ զգաւորաբար
խառն, կը գրէ ինչ լեզուով, փոխառ
ընթերցման մշակութային կը պարզապէս
նալ լեզուով, շայ կարգին իր գաւառի
պատկեր ցուրէ կտորի ինչ լեզուով
պատասխանէ կը ստանայ յոյն լե
զուով, երբ բռնիքի հայկական հեղաշրջան
պատկեր ցուրէ կտորի ինչ լեզուով

Ինչպէս հայ լեզուի, նախդէս և մե-
բայեր ազգայնի արժեքների անաղարտ
պահպանութեան ու զարգացման միջ-
ուղիղ ու վճռական միջոցը զա՛ն-
քերն էի նայեալ կամ իմ/նմաւոյն ազգայնի
կեանքի,

Իսկ Յաղթան միջոցները լոկ կար-
կանաները, ժամանակաւոր կազմու-
թիւ սպիւղանիւրը են, մերձիմաս՝ հի-
ւանդին ոյժ առաւել, կեանքը պահպա-
նելու համար մինչև նիմեալան առա-
ջնեւում, լիակատար անկասկածա-
կան ժամանակները:

կոմիտեից անունը էին ստանալու
Ներկայումս առհասարակ անտե-
ղի սուր կարիք է զգացուում:
Արմեն Սառունը

—

Իջրում, 15 յուլիսի

Այսօր Բաքիցից եկա Քաղա-
Միութեան անիտարդ պ. Մուշեղ
ստանդարտ: Նա պատմում է, որ Բ-
քիցում կրկնվել է նոյնը, ինչ որ Բ-
յր Նալբանակ Վարդանյան Թիքթե-
լիցում:

Ներկայումս Բաքերյում ապաստանելիք թվում է 200-ի զիջվող ապաստան հայ կանանց և երեխաների ցանկը հետևյալն է. Խոսե 13 հոգի, Լուսինը 24, Մարտին (2 հասակավոր աղամարդ), Յամանկ 50 (7 աղամարդ), Բաճեթյան (14 հոգի աղամարդ մերեր), Սոթորյան 2 հոգի աղամարդ առկա, Բրլան 2 հոգի թրջացած աղամարդ, Բալասոյան 2 հոգի թրջացած աղամարդ:

Տոպիկ. Հայկ. զորավարը դե-
լիազոր բժ. Ասրիսեան յատուկ է-
լալոյնեք է զբնած որք երկիսնե-
ն ժողովեալ համար. Գարեգիլ

—

Տոպիկեզն, 15 յուլիս

Ենորբիկ ոռոտանք բանակի
բնութեանց, որպէր զանաւան զա-
մէկ մէկ կը գրուին օսմանեան

ցի, իմիշխանացի և Տրապի
 իշխանի գիւղացի Բաղդասար
 ապագանքից կան Գորգիկի Ս
 մէկան, ղոնազորի Կարապետ Ս
 մէկանի 2 զառանկները (Լաւրաք 10
 բեկան, Օնիսիկ 16 աւ, Զեփորա 16
 Որբերը 4Է ինամէին Բաղդա
 Մուսիկան ապագաւորանին մէկ և

*1) *Жизнь и творчество*, № 101.

Վան, 2 յուլի
Ներգաղթը յամա- կերպով և շա-
քանակի, չնայած որ հրկից արևն

100

[illegible]

21 արիւն

Արեւմտեան ճակատ. — Ռուսական իշխանական զորք, որ Ստաւրակոնի վրայի զորքերը եղակաւ հանկուծեւ կ'աղմուծ, ամբողջ իշխող կատարի կէտէն էր տեղի անհնամ: Հակառակորդն այլ չէր:

Նախորդողընները Ռուսաստանի էկոնոմիկայի նախարար Յուրի Ֆոֆինի կազմում և բարեկեցիկ վիճակ ունին, ուստի յուրը պիտի չհարձ դնի, որ այս անգամ այս ծանր ժամանակին աչելի առաջ ունենալով՝ չլքի իր խնայելի արժեքը լուսման սի աշունը։ Եղբայրս, որ, ի միջև այլոց, միլիոններ էր Գնառու աղա Մարտիրոսին աշխատեցնում, որ, ի մեջ այլերի, ծնողներն ու զինվորները, որոնք այս բողբոջի զգիտեցին, որ կը Զատն, չուսափելով՝ օգնութեան կը բարատին։

lenenrqrqf

ԱՐԵՎՍՏԵԱՆ ԴԱՅՍԱՐԵՍ
ԳԱՐԻՉ, 21 յուլիսի.— Երեկոյեան
 զարտոնական հաղորդագրութիւն Սե-
 ռայի ճակատի վրայ գերեզմայ Սե-
 Յացումս հետևողօրքի կոխներն ին-
 զանք Քեղանքթաւարտը շարունակ
 գումը է Մոնաքի տպարանին շրջանում
 Դատարար ալ տպին մեր հետևակադը
 քը, ծառակելով էր յարձակումը Տի-
 ճան Ֆիտրի ճակատի վրայ, գերեզ-
 մայ ընթացքում մի շարք գլուխներ
 Ֆինամուց խնջ այն բոլոր երամաս-
 անքը, որոնք գտնուում են այս հետք
 ապր, մինչև Տիումնի ամբողջին
 ին 3320 բարձրագի մուգընթաց զեզ-
 հարաւ-արեւելք վայրը Ֆիտրի գիւղ
 արձակման ենթարկելով հետևյալ արե-
 մուգիքի, ամբողջութեամբ տաւան
 ին Դորքերի, փայլու- յետ

Аптекарский магазинъ т/д. З. А. Бач-
Ашугбаговъ „СОЛОТЪ“, Соло-
б, Тифлисъ. *ფილიაჲ ქართლსა*
საქართველო №17—62. 948 0—17